

Brottsoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURERNAS RIKSFÖRBUND

NR 4/2011 | ÅRGÅNG 16

Hoten fortsatte efter misshandeln

Sam fick hjälp på
Stödcentrum • Sid 10

Skyddsnät har ungas rättigheter i fokus

Rädda Barnen och BOJ i
samarbetsprojekt • Sid 14

Engagemang för en tryggare festival

Brottsofferjourerna på
Peace & Love • Sid 18

Unga brottsoffer

*Stöd till tonåringar
som utsatts för brott*

**BROTTSOFFERJOURERNAS
RIKSFÖRBUND**

TIDNINGEN BROTTSOFFER

Utgives av Brottsofferjourernas Riksförbund
TEL: 08-644 88 00
BOX 110 14, 100 61 Stockholm
www.boj.se • tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjourernas Riksförbund, BOJ, är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Riksförbundet har drygt 100 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över hela landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. BOJ har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige. Förra året gav brottsofferjourerna stöd till drygt 83 000 brottsoffer, vittnen och anhöriga.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
MOBIL: 0739-738 600 MOBIL: 0708-57 76 00
sven-erik.alhem@swipnet.se

REDAKTÖR

Amanda Säfström
TEL: 08-55 60 90 10 MOBIL: 0739-738 607
amanda.safstrom@boj.se

GRAFISK FORM

Karin Nilsson och Nils Jarlsbo
www.karinform.se & www.jarlsbo.com

OMSLAGSFOTO

August Åberg/Bildarkivet.se. Personerna på fotot är inte kopplade till artiklarna i tidningen.

ANNONSER

Joakim Bratt
TEL: 0247-779 299 • joakim@spifab.se
Andrei Hammar
TEL: 0503-509 199 • andrei@spifab.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Spifab, Svenska Polisidrottsförbundet AB, Malmö. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av Exaktaprinting, Malmö. ISSN 1400-075X och upplaga 13 000 ex.

Redaktionen ansvarar ej för insänt ej beställt material. Citera oss gärna men ange källan.

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Som medlem i en lokal brottsofferjour får du tidningen gratis. Tänk på att uppdatera dina medlemsuppgifter.

Innehåll

10. Efter misshandeln

2 Ordförande har ordet

3 Riksnytt

5 Aktuellt

7 Fråga experterna

9 Debatt: Medling

18 Tema: Unga brottsoffer

10 Hoten fortsatte efter misshandeln • **13** Här får unga brottsutsatta stöd • **14** Projekt Skyddsnät har ungas rättigheter i fokus • **16** Ungaboj.se ger stöd på nätet • **17** Barnjuristen guidar genom rättsprocessen • **18** BOJ i Dalarna arbetar för ett tryggare Peace & Love

20 Jourerna berättar

24 Till sist: Bok för våldsutsatta

Helena Berggren vill ge andra den handbok hon själv sakade.

13 51 19-6

är Plusgironumret
till BOJs gåvofond

Prenumeration Under 2011 utgår ingen prenumerationsavgift för pånyttfödda Tidningen Brottsoffer, men vi är naturligtvis mycket tacksamma om du som läser tidningen frivilligt skulle vilja bidra ekonomiskt till vår verksamhet. I så fall tar vi tacksamt emot ditt bidrag enklast genom en insättning på vår gåvofond med Plusgironummer 13 51 19-6.

Skydd mot våld är en mänsklig rättighet

Ungdomar finns ofta i våldsutsatta miljöer och för många kan det vara känsligt att göra en polisanmälan. Vi måste ägna unga stor uppmärksamhet, skriver Sven-Erik Alhem.

Text: Sven-Erik Alhem, förbundsordförande Foto: Jacob Ode

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjourenas Riksförbund och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör och utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

Glöm inte att söka fånga en annonsör, när du får chansen! Hänvisa till någon av våra annonsförsäljare på Svenska Polisidrottsförbundet AB. Kontaktuppgifter hittar du på sidan 1.

Unga lagöverträdare har länge uppmärksamats och specialbehandlats såväl av lagstiftaren som inom rättsapparaten. Unga bevispersoner i form av brottsoffer och vittnen har inte alltid fått samma uppmärksamhet, trots att skydd mot våld i alla former i allra högsta grad är en mänsklig rättighet. Artikel 19 i Barnkonventionen tar också fasta på att skyddet mot övergrepp gäller även mellan barn. Däri inbegrips alltså varje form av mobbning och annat våld som utövas av barn mot barn. Inom skolans värld är det som bekant synnerligen viktig uppgift att komma till rätta med.

Inom Brottsofferjourenas Riksförbund har vi länge understrukt vikten av att förtroendet för rättsväsendet förstärks. Vi tycker att bemötandet är viktigt liksom utredningskvaliteten och en skyndsam handläggning. Detta är viktigt för alla, det vill säga för såväl brottsoffer, vittnen som tilltalade. I alla åldrar. När det gäller unga människor förstärks kraven. Ibland är det inte enkelt för en vuxen människa att förstå alla turer inom rättsapparaten. För den som är ung och som vanligen inte kommunicerar i termer av kanslisvenska kan det vara än svårare att tränga igenom alla barriärer.

Vi vill på alla sätt och inte minst genom projekt Skyddsnät, som vi driver tillsammans med Rädda Barnen, informera barn och ungdomar om deras rättigheter och var de kan få stöd när de utsätts för brott. Ett viktigt led i detta arbete är att vi kan fortsätta med chatten på Ungaboj.se. Barn och ungdomar tycker ofta att chatten känns som en naturlig kontaktväg.

Nyligen har vi också haft en kontakt med Barnombudsmannen, en myndighet med vilken vi delar många gemensamma intressen för att främja barnens rättigheter. Vi hoppas och tror på ett fortsatt och utvidgat samarbete med Barnombudsmannen.

Även ungdomar, som oftare utsätts för allvarigare brott i form av våld och hot än människor i vuxen ålder, måste vi ägna stor uppmärksamhet. Ungdomar finns ofta i våldsutsatta miljöer. Det kan vara känsligt för många att göra en polisanmälan, eftersom det kan medföra negativa följdverkningar för dem.

Förberedelsearbetet inför översynen av hela vår organisation är också i full gång. Det känns som om vi är många som har förståelse för behovet och som därför är entusiastiska inför uppgiften. Det måste alltid vara ett naturligt inslag inom varje organisation, oavsett om det gäller en myndighet eller en ideell verksamhet, att ständigt vara inriktad på att förbättra arbetet, så att det på bästa sätt gynnar dem som verksamheten är till för. Vi vet ju alla att det är i de direkta stödkontakterna i olika former som utsatta människor får mest behållning av att vi finns där och kan ge dem stöd.

Då och då får vi negativ kritik, antingen som organisation eller som enskilda individer. Själv har jag tydligt blivit ifrågasatt som ordförande och för den jag är. Det är – även om det känns obekvämt – i grunden nyttigt. I de flesta fall ligger det också något i kritiken. Så naturligtvis även i mitt fall. Det gäller bara att söka hålla en rak linje och ta till sig av den del av kritiken som känns berättigad och försöka använda den så positivt som möjligt. Självfallet gäller det också att använda omdömet för naturlig självprövning i allt man gör. Jag nämner detta på förekommen anledning för att mina kritiker inte ska tro att allt bara rinner av mig som vattnet på en gås. Så bör det aldrig vara. För objektivitetens skull ska jag också tillägga att det förekommer åtskillig positiv kritik såväl till alla er i de lokala jourerna som till mig själv. Den kritiken bör vi glädja oss åt och låta den påverka vårt arbete i positiv bemärkelse. ■

BOJs organisation ska bli mer effektiv

Under mer än 25 år har brottsofferjourernas verksamhet utvecklats över hela landet. Nu ska en utredning se över hur organisationen kan utvecklas för att ännu bättre möta brottsoffer, vittnen och anhörigas behov.

– **För att kunna ha** en bra lokal förankring krävs att vi får större och mer effektiva enheter. Hur det ska se ut är utredningen uppdrag att ta reda på, säger Eva Larsson, Brottsofferjourernas Riksförbunds generalsekreterare.

– Vi måste vara beredda att anpassa vår verksamhet så att vi bäst kan möta de behov som finns. Förutsättningarna varierar över landet och vi måste minska sårbarheten så att alla brottsoffer och vittnen får ett fullgott stöd oavsett var de bor.

I slutet av oktober antog Brottsofferjourernas Riksförbunds styrelse direktiven för organisationsutredningen som nu har startat. Utredningens uppdrag är att ta fram förslag till hur BOJs organisation bör förändras för att på bästa sätt ge ett kompetent medmänskligt stöd åt brottsoffer, anhöriga och vittnen i hela landet. Förslag för hur BOJ mest effektivt kan samverka med samarbetspartners och bedriva opinionsarbete ska också tas fram liksom förslag till en ny varumärkesplattform. Även förslag till en ny logotyp för BOJ och en moderniserad informations- och kommunikationsstrategi ska presenteras.

– **Det är viktigt att BOJ** hänger med i samhällsutvecklingen med de ökade krav som ställs på oss från bidragsgivare och samarbetspartners på redovisning och öppenhet. Vi måste också kunna möta de ökade förväntningarna från allmänheten och brottsoffer inte minst vad gäller tillgänglighet på sociala medier, säger Eva Larsson.

Flera olika parter är involverade i organisationsutredningen. Förbundsord-

FOTO: AMANDA SÄFSTRÖM

"Vi måste vara beredda att anpassa vår verksamhet så att vi bäst kan möta de behov som finns", säger BOJs generalsekreterare Eva Larsson.

förande Sven-Erik Alhem och vice ordförande Monica Ekström har tillsammans med generalsekreterare Eva Larsson och verksamhetsutvecklare Fredrik Mellqvist tagit fram direktiven. Styrelsen kommer bland annat att föra en dialog med Brottsoffermyndigheten och med BOJs regionråd.

Riksförbundets två arbetsgrupper för verksamhetsutveckling och för marknadsföring och sponsring ansvarar för att ha färdiga förslag att presentera till styrelsen i slutet av november 2012. Förslagen kommer sedan att gå ut på remiss till alla brottsofferjourer. Riksstämman 2013 kommer slutligen att ta beslut om de färdiga förslagen till organisationsförändring. ■

Brottsofferarbetet i Europa diskuterades

I november höll FRA, European Union Agency for Fundamental Rights ett möte för att samla in goda exempel från brottsofferarbetet i EU. På plats fanns Fredrik Mellqvist, verksamhetsutvecklare på Brottsofferjourernas Riksförbund.

Konferensen i Wien samlade drygt 50 deltagare från bland annat rättsväsende, brottsofferorganisationer och forskning i EU:s medlemsländer. Fredrik Mellqvist fanns på plats som enda representant från Sverige. På dagordningen stod diskussioner om hur brottsofferarbetet i Europa ser ut i dag, vilken lagstiftning som finns och vad som händer framöver inom brottsofferområdet. FRA ville också veta vad myndigheten bör ta med sig i sitt kommande arbete som förväntas leda fram till en studie av brottsofferarbetet inom EU.

En fråga som kom upp var det nya lagstiftningspaket som EU-kommissionen just nu håller på att förhandla kring.

– Det var många som pekade på att det är ett dåligt läge att införa nya direktiv nu med tanken på den ekonomiska krisen i Europa, berättar Fredrik Mellqvist.

För Sverige, som beskrivs som ett land som ligger i framkant vad gäller brottsofferarbetet, är det viktigt att inte nöja sig med direktivens miniminivåer, menar han.

– Det är viktigt att vi inte slår oss till ro för att vi redan uppfyller kraven i direktiven. Vi ska inte sänka vår ambitionsnivå utan fortsätta att arbeta framåt, säger Fredrik Mellqvist.

En annan fråga som diskuterades var brottsofferstöd över landsgränser.

– Jag hade en intressant diskussion med en representant från Danmark om hur vi skulle kunna samarbeta när det gäller Öresundsregionen. Det är något jag tror att vi kan utveckla mer runt alla våra nordiska landsgränser, berättar Fredrik Mellqvist. ■

Populärt att vara volontär hos BOJ

Viljan att göra nytta för andra är en viktig drivkraft för att engagera sig ideellt. Det visar en undersökning från Volontärbyrån. Drygt 1 200 personer som sökt ett ideellt uppdrag har svarat på frågor om varför de engagerar sig. 75 procent uppgav att de ville göra nytta för andra. 63 procent svarade att de ville utvecklas som personer och 52 procent ville göra en insats inom ett specifikt område, framförallt inom organisationer som arbetar för barn och unga, kvinnor eller socialt arbete.

När Volontärbyrån listar de volontäruppdrag som varit populärast under året hamnar Brottsofferjourenas Riksförbunds volontäruppdrag på Telefoncentralen på åttonde plats. ■

Nytt material till våldsutsatta

Genom projekt Kvinnofrid inom BOJ, som finansieras av Socialstyrelsen, arbetar Brottsofferjourenas Riksförbund för att förbättra stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som upplever våld. Nu har nytt informationsmaterial tagits fram inom projektet för att ännu bättre nå ut till personer som utsätts för våld i en nära relation. En 16-sidig folder i A7-format beskriver bland annat olika former av våld, särskilt utsatta grupper och barnens upplevelser i familjer där det förekommer våld. Informationskortet i samma format beskriver kortfattat det stöd som BOJ erbjuder.

Informationsmaterialet kan användas för att hänvisa vidare till BOJ och kan beställas via www.boj.se.

Sara Bäckström, Linnamottagningen, och Henrik Belfrage, professor i kriminologi, var två av konferensens föreläsare.

FOTO: KARIN ANDERSSON

BOJ satsar för ökad samverkan

Fungerande samverkan är viktig för att våldsutsatta kvinnor och barn ska få bästa möjliga hjälp. I början av november hölls den första konferensen i en serie som Brottsofferjourenas Riksförbund planerar för att stärka samverkan mellan polis, socialtjänst och BOJ.

På plats på konferensen fanns drygt 60 företrädare för socialtjänsten, brottsoffersamordnare från polisen och nyckelpersoner från de lokala brottsofferjourerna i Stockholm och Gotlands län. Helen Carlsson, projektledare för Riksförbundets projekt Kvinnofrid inom BOJ, inom vilken konferenserna anordnas, inledde med att hälsa alla välkomna. Därefter gjorde Eva Larsson, generalsekreterare på BOJ en presentation av organisationens historia, uppdrag och utmaningar.

Sara Bäckström från Linnamottagningen, som ger stöd och rådgivning till tjejer, killar och transpersoner som gjort motstånd mot hedersrelaterat våld och förtryck, inledde sin föreläsning med den utmanade frågan:

– Vem har stenkoll på hedersrelaterat våld och förtryck?

Det var få av deltagarna som svarade ja, så under en timmes tid tog hon med publiken på en kunskapsresa.

Camilla Küster, kurator på Rädda Barnens Centrum för barn och unga i kris i Malmö, berättade om sitt arbete med barn som bevittnat eller upp-

levt våld. Undersökningar har visat att 100 000-200 000 barn i Sverige lever i hem där våld förekommer.

Henrik Belfrage, professor i kriminologi vid Mittuniversitetet och verksam vid Rättspsykiatriska kliniken i Sundsvall, höll den avslutande föreläsningen om vikten av att göra hot- och riskbedömningar. Han menade att det finns starkt vägande skäl att utveckla användandet av bra riskbedömningar med tanke på att det i snitt polisanmäls 80 fall av partnervåld om dagen.

Syftet med konferensen var att konkretisera samverkan och komma överens om lokala handlingsplaner, vilket det gavs möjlighet till under diskussioner i mindre grupper. Helen Carlsson avslutade dagen med att flagga för att BOJ planerar fler samverkans- och kompetenshöjande aktiviteter.

– Vi har höga ambitioner och hoppas på att de projekt vi ansökt om från Socialstyrelsen och Brottsoffermyndigheten beviljas, sa hon.

ULLA GRANELI

Ungdomar berättar om branden i Göteborg

Hur återhämtar man sig efter en händelse som kostat flera av ens närmaste vänner livet? I *Som att lägga ett pussel* berättar ungdomar som överlevde Backabranden i Göteborg om vad som hjälpte dem.

Hösten 1998 omkom 68 ungdomar i en brand på ett diskotek i Göteborg. Flera hundra skadades och traumatiserades. I boken *Som att lägga ett pussel. Uppföljning tio år efter Backabranden* berättar och reflekterar sex ungdomar som överlevde kring sin återhämtning. Alla förlorade de nära vänner i branden. Flera var också inne i lokalen när branden bröt ut och deltog i räddningsarbetet. Efteråt blev de uppsökta av Stödcentrum Hissingen och erbjudna stöd.

Som att lägga ett pussel är skriven av Ann Hanbert och LarsÅke Lundberg, som arbetade med ungdomarna på Stödcentrum Hissingen, samt Lars Rönnmark, forskare vid Institutionen för socialt arbete.

I Stödcentrums arbete skapades en narrativ metod där ungdomarna fick arbeta med att organisera händelserna och dess efterspel i berättelser. En viktig del var att de skulle skapa sig en bild av vad som hade hänt, därav titeln *Som att lägga ett pussel*. Att sätta ord på händelserna

lindrade och gjorde det lättare att dela dem med andra. Det var starten till en läkande bearbetningsprocess. *Som att lägga ett pussel* beskriver Stödcentrums arbete tillsammans med ungdomarna. Boken innehåller också ungdomarnas berättelser och konkreta råd till andra som genomgår liknande svåra livshändelser.

Förhoppningen är att erfarenheterna i *Som att lägga ett pussel* kan komma andra till nytta och att boken ska kunna användas i arbetet med andra utsatta. Boken ges ut av Tryggare Mänskligare Göteborg, där Ann Hanbert numera är verksam, och kan också laddas ned från www.tryggaremanskligare.goteborg.se.

AMANDA SÄFSTRÖM

Fler poliser ger inte färre brott. Det visar en avhandling av docenten Peter Lindström vid Linnéuniversitetet. Enligt avhandlingen är det istället faktorer som fattigdom och arbetslöshet som i högre grad påverkar brottsutvecklingen. En effekt av att poliskåren växer är däremot att fler brott klaras upp.

Killars attityder till våld ska undersökas

Ungdomsstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att ta fram ett kunskapsstöd som är inriktat på attityder och värderingar kring jämställdhet, maskulinitet och våld. Syftet är att bekämpa mäns våld mot kvinnor och förebygga pojkars och unga mäns utsatthet och användning av våld.

Ungdomsstyrelsen ska bland annat göra en studie av pojkars och unga mäns attityder och värderingar kring jämställdhet, maskulinitet och våld. Studien ska även beskriva gruppens utsatthet och våldsutövande.

Metoder och kunskapsstöd ska sedan spridas till myndigheter och organisationer som har unga som målgrupp.

Ungdomsstyrelsens uppdrag pågår till och med 2014. ■

Polisanmälningar om våld mot små barn ökar

Under 00-talet har antalet polisanmälningar av misshandel mot små barn i åldrarna 0 till 6 år ökat. Det visar en ny kartläggning från Brå, Brottsförebyggande rådet.

En stor del av ökningen beror på att personal inom skola och förskola i allt större utsträckning anmäler till socialtjänsten om de misstänker att ett barn utsatts för våld av föräldrar. Det krävs också mindre grovt våld än tidigare för att det ska

bli anmält till polisen. Samarbetet mellan socialtjänsten och polisen har förstärkts under 00-talet. Sedan 2005 finns barnahus där bland annat socialtjänst, polis och åklagare samarbetar i gemensamma lokaler om de åtgärder som behöver samordnas då barn misstänks vara utsatta för brott. Stora satsningar har också gjorts för att förbättra rutinerna kring anmälningsplikten när det gäller barn som far illa. ■

22 %

i åldrarna 20-24 år uppger att de utsatts för brott mot person under 2010 enligt en delrapport från Brås nationella trygghetsundersökning. Motsvarande siffra för resten av befolkningen är 11 procent.

Ungdomsstyrelsen får från och med 2012 myndighetsansvar för politiken för det civila samhället. Myndigheten ska samla och sprida kunskap om det civila samhällets villkor och utveckling.

Sverige kritiseras av FN:s barnrättskommitté

Barnkonventionen måste bli svensk lag. Det menar FN:s barnrättskommitté som nu granskat hur Sverige följer barnkonventionens tilläggsprotokoll om handel med barn, barnprostitution och barnpornografi.

Kommittén rapporterar flera brister och anser bland annat att Sveriges regering måste förbättra skyddet för ensamkommande barn som söker asyl och barn som är papperslösa. Skyddet för barn mellan 15 och 18 år som utnyttjas sexuellt måste ökas och barn utsatta för människohandel ska lättare kunna få uppehållstillstånd.

FN:s barnrättskommitté finns i Genève och granskar regelbundet alla länder som anslutit sig till FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnkonventionen innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn och är rättsligt bindande.

I november presenterade regeringen en kartläggning av hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med rättigheterna i barnkonventionen. Promemorian är framtagen av tjänstemän i Socialdepartementet och där konstateras att "svensk lagstiftning överlag står i god överensstämmelse med rättigheterna i barnkonventionen". I september 2012 kommer regeringen att göra en ny rapportering till FN:s barnrättskommitté. ■

Gatuvåldet står samhället dyrt

Ungefär 75 miljoner kronor. Så mycket kan en typisk gatuvåldsincident komma att kosta samhället. Det visar rapporten *Gatuvåldets ekonomi* från Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft.

Ett bråk uppstår utanför en krog en kväll och två personer skadas. Den ena har tagit emot flera slag och sparkar mot huvud och kropp, han blir invalidiserad för resten av livet. Den andra klarar sig ytligt sett undan med lindriga skador, men har drabbats av en hjärnskada som förmodligen kommer att leda till kognitiva funktionsnedsättningar under resten av hans liv. Den 20-åriga gärningsmannen grips och döms.

Det är den fiktiva händelse som rapporten *Gatuvåldets ekonomi* bygger på. Studien har genomförts av nationalekonomerna Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog. Det fingerade fallet har tagits fram med hjälp av en expertgrupp och forskarna har gjort en socioekonomisk beräkning på vad händelsen kostar samhället sett över de inblandade personernas livslopp.

I arbetet med rapporten har forskarna haft kontakt med ambulanspersonal, poliser, representanter från kriminalvård, domare, omvårdnadspersonal och andra som det fingerade fallets personer kan komma i kontakt med. Summan 75 miljoner kronor innefattar bland annat kostnader för rättsväsende, sjukvård, och kommunalomsorg, men också produktionsbortfall efter de inblandades förlorade arbetsförmåga. Stora utgifter står Försäkringskassan för med personlig assistans och försörjning av den unge mannen som invalidiserats. Forskarna har också gjort en översiktlig analys av de ekonomiska effekterna för vittnen och anhöriga, med exempelvis sjukskrivning, och det innefattas också i totalbeloppet. Våldet har även konsekvenser som är svåra att ge ekonomiska värden som rädsla, ånger, lidande och otrygghet.

Gatuvåldet kan få långtgående konsekvenser för dem som drabbas och för samhället. I rapporten *Gatuvåldets ekonomi* har forskare räknat på vad en enskild incident kan kosta sett över de inblandade personernas livslopp.

Eftersom beräkningar av detta lätt kan ifrågasättas har forskarna valt att inte ta med dem.

Det gatuvåld som uppmärksammas är ofta det grova fysiska våldet som leder till stora konsekvenser för de drabbade och deras anhöriga. Men våldet kan också ha mer osynliga effekter, menar forskarna. Även mer måttligt våld kan leda till livslånga psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft är en intresseorganisation för människor med förvärvat hjärnskada och deras närstående. Organisationen driver projektet Akta huvudet, där unga samtalsledare besöker skolor i landet. Syftet är att åstadkomma förändrade beteenden och attityder till våld bland unga människor.

AMANDA SÄFSTRÖM

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Är det ett brott att förfölja någon på nätet?

Jag har sedan något år blivit förföljd av en kille på nätet. Det hela började med att vi chattade på ett forum och blev kompisar, men efter ett tag förstod jag att han inte var den han utgav sig för. Nu fortsätter han att skriva till mig trots att jag flera gånger bett honom sluta. Dessutom får jag konstiga sms från okänt nummer som jag misstänker kommer ifrån honom. Allt känns mycket obehagligt och jag är rädd att han ska gå längre och börja söka upp mig. Är det här ett brott? Kan jag polisanmäla honom?

Jag tycker absolut att du skall polisanmäla det här. Ta gärna med dig datorn om du kan och telefonen så att polisen får se vad han skrivit. Om han hotat dig är det fråga om olaga hot och om han fortsätter skriva till dig fast du sagt ifrån kan det handla om ofredande. Från och med den 1 oktober i år finns en ny lagparagraf som innebär att en person kan dömas för olaga förföljelse. Du har säkert hört uttrycket stalkning någon gång vilket är ett annat vanligt ord för detta brott. Det ska då vara fråga om upprepade kränkningar av en persons integritet vilket kan vara fysisk förföljelse, telefonpåringningar, e-post, hotelser och andra upprepade handlingar som uppfattas som hotfulla eller kränkande. Straffskalan för det här brottet är fängelse upp till fyra år. Det viktiga är att du sagt ifrån all kontakt med honom och att han trots det fortsätter. När du anmält kommer polisen att titta på det här och bedöma om

ett brott begåtts eller inte. Känner du behov av att prata med någon om vad du utsatts för kan du alltid kontakta närmaste brottsofferjour. Där kan du få hjälp att bearbeta det som hänt och praktiska råd angående polisanmälan med mera. Var rädd om dig och lycka till!

EVA ANDERSSON Advokat

Vår son mobbas. Hur kan vi hjälpa honom?

När vi flyttade förra året hamnade vår son på en högstadieskola där han blir mobbad. Ett gäng elever i hans klass sprider rykten om honom och han blir utfryst. Även hemma får han elaka sms och meddelanden på nätet. Det har gjort att han blivit allt mer tillbakadragen. Han vill inte berätta så mycket och det mesta får vi dra ur honom. Vi har försökt tala med hans lärare och rektor, men det händer ingenting. Det är hemskt att skicka iväg honom till skolan, samtidigt måste han ju gå i dit. Hur kan vi hjälpa honom?

Er son behöver någon som finns i vuxenvärlden som han kan tänka sig att prata med. En kurator, lärare eller annan. Det är långtid som gått och jag misstänker att er son är deprimerad. Kanske BUP eller Ungdomsmottagningen kan vara ett alternativ? Har er son några fritidsintressen? Hjälプ honom att komma igång med dessa i så fall. Där kommer han in i en ny miljö fri från förövarna i skolan. Skolan har ett stort ansvar och är skyldiga att agera. En del av vad er son är med om

är skäl för polisanmälan. Gänget som agerar mot honom är de som är problemet, inte er son. Att involvera alla elever samt allas föräldrar är en bra väg för att inte peka ut att det är just er son det handlar om. Skolan har uppenbara problem med utanförskap och behöver se över sin inre miljö. Vilka strukturer bidrar till att er son blir så ensam? Hur jobbar skolan med till exempel mångfaldsfrågan?

ANNELI SVENSSON Socionom & psykoterapeut

Vem ersätter min förlorade arbetsinkomst?

Jag driver ett byggföretag och utsattes i somras för ett inbrott i min firmabil. Alla mina maskiner stals vilket har gjort att min verksamhet legat nere. Nu har polisen hört av sig med den glädjande nyheten att mina maskiner har hittats och att jag kommer att få tillbaka dem. Men vad händer med de månader jag inte har kunnat arbeta eftersom jag inte haft verktyg? Har jag möjlighet att få skadestånd för inkomstbortfall eller liknande?

I 5 kap 7 § skadeståndslagen finns bestämmelser om att ersättning för inkomstförlust eller intrång i näringsverksamhet kan utgå vid en sakskada. Om gärningsmannen är känd kan du yrka skadestånd i rättegången. Jag utgår från att ditt företag har någon form av företagsförsäkring. I så fall bör du kolla vad som sägs i försäkringsvillkoren och ta kontakt med försäkringsbolaget.

PER RUBING Brottskadechef

FOTO: AMANDA SÄSTRÖM

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva deras mål. Hon har också skrivit *Brottsoffret och rättsprocessen*, del två i Brottssofferjournalens Riksförbunds kunskapsserie om brottsoffer.

FOTO: LEIF MILLING

Per Rubing är Brottskadechef på Brottsoffermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar han på frågor om brottskadeersättning och skadestånd.

FOTO: SARA LINDQUIST

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fråga experterna

Vår hund blev ihjälbiten. Vad kan vi göra?

Vår kopplade hund blev ihjälbiten av grannens lösa hund. Vår hund var ute och gick i koppel med sin matte när grannens hund kommer springande och biter tag i vår hund, skakar honom kraftigt och vägrar släppa taget. Matte blir biten i handen och foten när hon försöker skydda vår hund. När den angripande hunden släpper taget är vår hund nästan död.

Vi åkte till veterinären, men tyvärr gick det inte att rädda livet på vår hund. Matte uppsökte akuten för sina skador. Samma hund attackerade en annan grannes hund för ett och ett halvt år sedan och deras dotter fick bitskador i handen samt mobiltelefon och jacka förstörd. Hon fick åka till akuten och den bitna hunden till veterinär. Efter den händelsen var vi oroliga för vår hunds säkerhet och förklarade det för ägarna till den bitska hunden. De menade att deras hund bara ville leka och att den alltid var bunden och att vi därför inte behövde vara oroliga.

Enligt rykten skall hunden numera vara avlivad. Båda händelserna är polisanmälda. När jag talade med åklagaren verkade det som de inte tog den här typen av brott så allvarligt. Det är svårt att förstå. I faktiska utgifter för veterinär, sjukvård, jacka, mobiltelefon och andra utgifter är det uppe i 30 000 kronor utan att hundägaren behövt betala någonting. Jag tycker det borde vara böter för oaksamhet. Verkar som om enda sättet om vi vill gå vidare är att väcka enskilt åtal. Stämmer det?

Jag förstår att det var en skrämmande händelse som, framför allt,

er hunds matte utsattes för och jag beklagar att det slutade så illa för er hund. Som hundägare har man ett strikt ansvar vilket innebär att en hundägare skall ersätta skador som orsakats av dennes hund, oavsett om man har vållat skadan eller inte. Det här ansvaret regleras i Lag (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter och regeln angående strikt ansvar finns i 19 §. I 1 § samma lag finns en inledande bestämmelse om att hundar och katter skall hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn av deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter. Om någon brister i tillsynen får polismyndigheten meddela förelägganden och förbud som behövs för att förebygga en skada. Sådana förelägganden får förenas med vite. Är inte dessa åtgärder tillräckliga får polismyndigheten besluta om att omhänderta hunden.

Det är bra att ni polisanmält ärendet och skulle det vara så att åklagaren anser att ett brott begåtts kan ni föra talan om enskilt anspråk i samband med rättegången. Det är bra om ni har kvittan med mera som styrker anspråket angående de kostnader ni drabbats av och även om ni har läkarintyg som styrker personskadorna. Det kan i vissa fall finnas utrymme för att få ersättning för sveda och värk och kränkning om man finner att ett brott uppsåtligt begåtts.

Om åklagaren inte fullföljer ärendet kan ni väcka skadeståndstalan, det vill säga ge in en stämningsansökan mot hundägaren i den tingsrätt som finns på samma ort som hundägaren bodde på vid tillfället. Det finns bra information på domstolsverkets hemsida om vilka orter som hör till vilken tingsrätt. Även blanketter och information om vad som ska finnas

med i en stämningsansökan och kostnader finns på denna sida. Målet tas därefter upp i domstol som ett tvistemål. Även här är det bra att ta med den bevisning som finns angående kostnader med mera. Jag hoppas allt går bra och önskar lycka till!

EVA ANDERSSON Advokat

Hur kan jag lita på min sambo igen?

Jag misstänker att min sambo inte är helt ärlig. Jag tror att han tagit lån i mitt namn utan mitt tillstånd. Han har även lånat mycket pengar direkt av mig. Detta har vi skrivit kvitto på, men det är borta och jag misstänker att han har förstört det. Jag har försökt prata med honom, men han nekar och säger att han är oskyldig.

Jag vill inte förstöra vår relation genom att polisanmäla honom om han är oskyldig, samtidigt verkar vi inte kunna lösa detta på egen hand och jag undrar om jag någonsin kommer att lita på honom igen. Vad ska jag göra?

Eftersom stark misstro kommit in från din sida kan det vara svårt att till exempel gå i en familjerådgivning där ni båda skulle vara med. Ett bättre sätt är kanske en individuell samtalskontakt att börja med, för dina misstankar är troligtvis inte ogrundade, men du är väldigt lojal mot din sambo.

Det är svårt när den som ska älska en och som man älskar gör illa. Sedan behöver ju din sambo hjälp om det är så att han ljugar och faktiskt gör olagliga saker mot dig, men det blir nog en senare process. Viktigast är att du får någon att prata med.

ANNELI SVENSSON Socionom & psykoterapeut

Alla brottsutsatta har rätt till information om medling

Brottsutsatta bör själva få besluta om de vill ha information om medling eller inte. Idag är fokus alltför tydligt på gärningspersonen, trots att medlingslagen mycket tydligt fastslår att lagen är till för båda parter. Det skriver fem debattörer med olika erfarenhet av medling.

Text: Elenore Lind, Lottie Wahlin, Linda Marklund, Mari Granath och Lennart Nordin

Om författarna

Elenore Lind är medlare och vice ordförande för European Forum for Restorative Justice.

Lottie Wahlin är forskare och utbildare i medling vid brott.

Linda Marklund är forskare och ledamot i Brottsofferjourernas Riksförbunds styrelse.

Mari Granath är medlare verksam på Småländska höglandet.

Lennart Nordin arbetar på Brottsofferjouren i Göteborg och är verksam vid Dialog och Medling efter allvarliga brott.

Sverige har sedan 2002 en lag om medling vid brott. Den innebär att brottsoffer och gärningsperson ges möjlighet att mötas tillsammans med en opartisk medlare för att tala om brottet och vilka konsekvenser detta har medfört för alla inblandade.

Sedan år 2008 är det dessutom obligatoriskt för kommunerna att kunna erbjuda medling, men bara i de fall gärningspersonen är under 21 år. Det innebär att de flesta brottsutsatta inte får information om vad medling innebär, än mindre chans till att möta gärningspersonen i ett medlingsmöte.

För att brottsutsatta ska ha en rimlig möjlighet att ta ställning till medling krävs att det finns en aktiv medlingsverksamhet som har ett fungerande samarbete med polisen. Det saknar vissa kommuner idag. Om gärningspersonen avböjer erbjudandet om medling blir den brottsutsatte heller aldrig kontaktad av medlingsverksamheten.

Vi hävdar att det är fullt möjligt att erbjuda brottsutsatta information om medling utan risk för ny kränkning om erbjudandet sker utifrån ett aktivt stöd till dem i deras aktuella situation. Den brottsutsatte får stöd i att reflektera över vad han eller hon skulle vilja fråga eller förklara för gärningspersonen. Det kan till exempel utmynna i ett brev som aldrig sänds utan endast är till för den egna bearbetningen, att medlaren framför information mellan parterna eller att det längre fram faktiskt blir ett medlingsmöte. Vi ska inte underskatta människors förmåga att själva avgöra vad som kan bidra till deras läkning.

EU:s direktiv för hur man ska behandla brottsoffer i rättsprocessen håller för närvarande på att omarbetas. De nya direktiven förväntas tydliggöra att information om medling ska kunna ges oavsett gärningspersonens ålder. Det kommer vidare också antagligen att stå att alla myndigheter i EU:s medlemsländer ska underlätta att ärenden skickas till medling.

I enlighet med den reparativa rättvisans idé är det alla brottsutsattas rättighet att få information om reparativ rättvisa och medling vid brott. Det borde vara en självklarhet att Sverige betraktar brottsutsatta och gärningspersoner som parter med samma rättigheter att få information om medling. Informationen till brottsutsatta ska inte vara beroende av gärningspersonens ålder, kommunens villighet att satsa på medling eller polisens och åklagares personliga inställning till reparativ rättvisa och medling vid brott.

I de antagna verksamhetsmålen för brottsofferjourerna står klart att "medverka vid medling" hör till de "grundläggande principer och målsättningar som skall vara vägledande för brottsofferjourernas arbete". Detta innebär inte att medarbetare från BOJ ska gå in i rollen som medlare. En medlare måste upplevas helt opartisk av samtliga parter och BOJ har ett tydligt uppdrag att stå på de brottsutsattas sida.

BOJ har däremot en viktig uppgift att peka på medling som en möjlighet för att bearbeta trauman efter brott. BOJ kan lyfta frågan om medling på flera olika sätt, till exempel i stödsamtal med brottsutsatta, i material som produceras och i Tidningen Brottsoffer. Stödpersoner bör också utbildas för att kunna följa med brottsutsatta i en medlingsprocess. En ytterligare uppgift kan vara att de lokala BOJ-föreningarna har kontakt med medlingsverksamheten på orten för att säkerställa brottsofferperspektivet. Tillsammans kan vi ge brottsutsatta möjlighet att få reparativ rättvisa. ■

”Vi ska inte underskatta människors förmåga att själva avgöra vad som kan bidra till deras läkning.”

Hoten fortsatte efter misshandeln

Misshandeln mot Sam slutade inte med en bruten käke och en utslagen tand. Efteråt blev han hotad av gärningsmannen. På Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen i Västerås, som drivs av BOJ, har han fått hjälp och svar på många frågor i väntan på en eventuell rättegång.

Text och foto: *Amanda Säfström*

Sam sitter i en fåtölj på Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen i Västerås. Här har han gått i flera samtal hos handläggaren Satu Andersson. När han kom hit första gången var det många känslor som snurrade i huvudet.

– Det har varit bra att få ut allt. Satu hjälpte mig att förklara vad som händer, säger han.

Nu berättar Sam sin historia för Tidningen Brottsoffer. Han vill vara anonym och Sam är inte hans riktiga namn.

Det hela började en kväll i somras. Sam berättar att han är ute och går tillsammans med några kompisar. De har haft trevligt

tillsammans och är på väg för att möta upp en kompis. Hans lillebror och en kompis till honom är också med. Det är många unga ute i området och plötsligt dyker en kille upp. Han hälsar på Sam, men när han får syn på Sams lillebrors kompis blir stämningen aggressiv och han ger kompisen en örfil. Sam går emellan. Han puttar bort killen och frågar honom vad han gör. Men killen vill inte prata.

– Vänta bara, jag ska ropa på min brorsa, säger han och börjar ringa på sin mobiltelefon.

Snart dyker det upp flera kompisar till honom upp. De är äldre och en av dem har med sig ett baseballträ. De frågar vad som har hänt och Sam förklarar. Precis när han tror att situationen lugnat ned sig hör han en röst.

– Vem slog min lillebror?

Sam vänder sig om och ser en äldre kraftig kille. Sam sträcker fram handen för att hälsa, men istället för en hälsning får han ett

knytnävslag rakt i ansiktet. Sedan går allt fort, berättar han. Det känns som om han inte är sig själv efter slaget och hjärnan hänger inte med. Han är yr, men han känner ingen smärta. Sedan kommer han inte ihåg mer. När han piggnar till igen sitter han i en bil tillsammans med sina föräldrar på väg till sjukhuset.

Väl framme konstateras att Sams käke är bruten och måste opereras. Han har också en utslagen tand. Polisen kommer dit och Sam får försöka berätta vad som hände.

– De var trevliga, men det var svårt att berätta allt just då eftersom jag hade ont i käken och var chockad, säger han.

Dagen efter ringer en kille som Sam är ytligt bekant med. Han frågar hur Sam mår och om han har polisanmält. Han vill gärna att Sam kommer ut och pratar. Väl ute föreslår han att de ska sätta sig på en bänk längre bort. När de suttit en stund och pratat ser Sam hur

” Du borde inte polisanmält. Om det blir rättegång kommer jag att göra så att du och din familj måste flytta härifrån.

Killen som misshandlade Sam när de träffas en dag senare.

Unga brottsoffer

TEMA

” Jag tänker på det när jag pratar med någon om det och när jag är ute när det är mörkt. Då håller jag extra utkik och är på min vakt.

Sam om hans tankar efter misshandeln.

Sam blev utsatt för misshandel en kväll i somras. Efteråt har gärningsmannen tagit kontakt med honom och försökt få honom att inte medverka i polisutredningen. Nu får han stöd på Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen som drivs av Brottsofferjouren i Västerås.

Unga brottsoffer

killen som slagit honom dagen innan kommer gåendes mot dem och stannar framför Sam.

– Kommer du ihåg mig, säger han och ler.

– Du borde inte polisanmäla, varför ens blanda in polisen? Om det blir rättegång kommer jag att göra så att du och din familj måste flytta härifrån. Om jag ser dig och dina kompisar på stan kommer jag slå er. Men vi skulle också kunna glömma allt och bli vänner istället. Tänk på saken.

Sam svarar att det är polisens sak och att hans föräldrar inte vill att han ska ta tillbaka anmälan. När han kommer hem berättar han för familjen vad som hänt och händelsen polisanmäls.

Men det är inte sista gången Sam träffar gärningsmannen. När han för första gången efter miss-handeln går och tränar är han där igen. Han kommer fram till träningsmaskinen där Sam tränar.

– Vad gör du här? Tro inte att det är över ännu.

Sam säger att han inte vill prata med honom och plockar snabbt fram sin mobiltelefon. Då försvinner han.

Det tog ungefär en månad efter händelsen innan Sam fick kontakt med Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen, som drivs av BOJ.

– Jag tror att jag fick hem ett brev om det, men eftersom jag inte visste vad det var slängde jag det, berättar han.

”Han slog mig och kan ge sig på personer som är yngre. Jag hoppas att det blir rättegång och att han blir dömd. Annars kommer det att kännas meningslöst.

Sam om hans tankar inför en eventuell rättegång.

På väggarna i Stödcentrums lokal hänger tidningsutklipp och bilder. Här har Sam varit på flera samtal med handläggaren Satu Andersson.

Istället var det via Here 4 U, en organisation som arbetar för trygga skolor i Västerås, som Sam fick tipset att ta kontakt med Stödcentrum. Nu har han varit på flera samtal.

– Vi bestämde oss för att ta en sak i taget. Först pratade vi om vad som hade hänt och sedan gick vi igenom polisanmälan och ritade upp rättsprocessen, berättar Satu Andersson på Stödcentrum.

Innan hade Sam ringt polisen flera gånger, men tyckte inte att han fick många svar. Satu Andersson hjälpte honom att ta kontakt och tillsammans har de också träffat en polis som arbetar med utredningen.

– Han berättade om hur de arbetar, att de håller på och förhör vittnen, säger Sam.

Tillsammans med Satu Andersson ska han också ta kontakt med sitt försäkringsbolag för att se om hans försäkring täcker tandläkarkostnaderna för den utslagna tanden.

Även om det inte är lika ofta längre, tänker Sam fortfarande på det som hände.

”Vi bestämde oss för att ta en sak i taget. Först gick vi igenom polisanmälan och ritade upp rättsprocessen.

Satu Andersson, handläggare på Stödcentrum.

– Jag tänker på det när jag pratar med någon om det och när jag är ute på kvällen. Då håller jag extra utök och är på min vakt.

Sam har funderat mycket kring polisanmälan, inte minst efter hoten, men tycker ändå att det var rätt att anmäla.

– Han slog mig och kan ge sig på personer som är ännu yngre. Jag hoppas att det blir rättegång och att han blir dömd. Annars kommer det att kännas meningslöst.

På frågan om vad han tänker inför en eventuell rättegång svarar han:

– Jag kan inte så mycket om rättegångar, men det är lugnt. Satu kan förklara det när det kommer. ■

Här får unga brottsutsatta stöd

Att drabbas av brott kan väcka olika känslor, men också många praktiska frågor. På Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen i Västerås får unga prata om det som hänt och hjälp att förstå rättsprocessen.

– **Det är få som kommer** hit och frågar ”varför mår jag som jag mår?” utan oftast börjar vi i det praktiska där det märks att de behöver mycket information. Sedan kommer vi in på hur de mår efter hand, säger Satu Andersson, handläggare på Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen.

Stödcentrum drivs av Brottsofferjouren i Västerås, på uppdrag av Västerås kommun. Precis som på de flesta andra ställen i landet finns Stödcentrum på polishuset. Här har handläggaren Satu Andersson ett kombinerat kontor och samtalsrum i anslutning till polisens ungdomsrotel. Till sin hjälp har hon för tillfället Kamilla Möller som studerar till socionom och praktiserar på Stödcentrum under tio veckor.

– Vi anpassar samtalen efter vad de vill prata om. Antingen är det stödsamtal om det de varit med om eller så är det information om till exempel polisen, utredningen och hur rättegången går till. Det blir en kombination av information och stöd, säger Kamilla Möller.

De allra flesta som kommer till Stödcentrum har polisanmält och hittat hit via polisen, trots att polisanmälan inte är ett krav för att få stöd. En utmaning är att även försöka nå ut till dem som inte har anmält.

– Misshandel och olaga hot är vanliga brott. Vi träffar också en del tjejer som utsatts för våldtäkt på offentlig plats, men det är ovanligt att vi träffar dem som utsatts för våld i relationer eller hemma. Det finns barnahus och tjejjour i Västerås där de kan få hjälp, säger Satu Andersson.

Stödcentrum träffar främst unga som utsatts för brott. Men det är viktigt att inte glömma bort att även vittnen behöver stöd, menar Satu Andersson.

– Vittnen borde tillfrågas om de behö-

Satu Andersson arbetar som handläggare på Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen i Västerås.

ver stöd och de borde få information om hur det går med ärendet, till exempel om en utredning lagts ned. Det finns de som påverkas mycket och oroar sig inför en eventuell rättegång.

Förutom samtal arbetar Satu Andersson också med att vara ute i skolor, gå på nätverksmöten och utbildningar. Hon har nära kontakt med ungdomsroteln och är ofta med på deras morgonmöten. Hon är också med i ett nätverk för alla stödcentrum i Sverige som träffas regelbundet. Men tiden räcker inte till för allt. Med på Satu Anderssons önskelista över vad Stödcentrum ska göra i framtiden finns bland annat att erbjuda föräldrasamtal och starta upp stödgrupper för killar som utsatts för brott.

– Det finns för lite stöd för unga killar. Ofta kan de känna sig väldigt ensamma och då kan det hjälpa att träffa andra som varit med om liknande saker.

AMANDA SÄFSTRÖM

Startades 2006

■ Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen i Västerås startades 2006 av polisen som såg ett behov. Efter ett år i projektform tog kommunen över ansvaret och gav då Brottsofferjouren i Västerås i uppdrag att driva Stödcentrum vidare. Polisen står fortfarande för bland annat lokalen.

■ Under 2010 hade Stödcentrum i Västerås kontakt med 173 ungdomar. Av dem var 94 killar och 79 tjejer. 160 var brottsoffer och 13 vittnen.

■ Stödcentrum i Västerås bedriver ingen behandling utan samtalen är rådgivande. Behövs behandling remitteras vidare till andra verksamheter. Målgruppen är unga mellan 13 och 20 år, men det händer att Stödcentrum även träffar yngre personer i sällskap med deras föräldrar.

■ Stödcentrum för unga brottsoffer finns på flera platser i landet. På Stödcentrum för unga brottsoffer i Göteborgs hemsida, www.ungabrottsoffer.se, finns kontaktuppgifter till landets stödcentrum samlade.

Projekt Skyddsnät har ungas rättigheter i fokus

Ungdomar utsätts oftare för brott än vuxna och den vanligaste brottsplatsen är skolan. För den som drabbas är det viktigt att känna till sina rättigheter och var stöd finns att få. Därför startades projekt Skyddsnät.

Text: Amanda Säfström Foto: Louise Forsberg

Snart har 1 000 elever fått besök av Skyddsnät

■ Skyddsnät är BOJ och Rädda Barnens samarbetsprojekt. Målgruppen är ungdomar mellan 13 och 18 år. Projektet startade 2009 och är finansierat av Arvsfonden under de första tre åren.

■ Skyddsnät finns i Haninge, Luleå, Trollhättan, Bollnäs, Södertälje och Kristianstad.

■ Projektets informatorer arbetar utifrån ett metodmaterial som tagits fram inom projektet. Övningarna har utarbetats i samarbete med en jurist och en pedagog.

■ Snart har projektets informatorer sammanlagt träffat 1 000 elever.

■ Skyddsnät har en egen blogg på blogg.rb.se/skyddsnat och finns också på Facebook.

– **Hej! Vi heter Johanna** och Louise och kommer från Skyddsnät, ett projekt som Brottsofferjouren och Rädda Barnen har ihop, säger Johanna Karlsson, projektledare för Skyddsnät.

Hon sitter i en ring tillsammans med projektledarkollegan Louise Forsberg och elever från årskurs två på Fria gymnasiet i Haninge. Tillsammans ska de bland annat prata om hur det kan kännas att bli utsatt för ett brott, vilka rättigheter unga har och vart de kan vända sig för stöd. Johanna Karlsson och Louise Forsberg förklarar förutsättningarna för den kommande timmen.

– Vi är inte från polisen och vi är inte heller lärare. Ni kommer inte att få något prov på det vi pratar om idag, säger Johanna Karlsson.

– Vi kommer att prata på en allmän nivå. Johanna och jag kommer inte att berätta om våra egna erfarenheter och det kommer inte ni heller att göra, berättar Louise Forsberg.

– Det är också viktigt att det är fritt från kränkningar under passet. Vad kan en kränkning vara?

– Att man kallar folk för dumma i huvudet för att man inte håller med dem, föreslår en kille.

– Ja, det är ett exempel på en verbal kränkning, säger Louise Forsberg och berättar vidare om fysiska och psykiska kränkningar.

Skyddsnät startade hösten 2009 och finns nu på flera platser i landet där Rädda Barnen och brottsofferjourerna samarbetar lokalt. Haninge är en av projektorterna. Rädda Barnen rekryterar informatorer som går ut i skolor och brottsofferjourerna står för stödet till unga.

Projektets syfte är att unga som utsätts för våld ska erbjudas och få det stöd och den information de behöver efter händelsen. Skyddsnät erbjuder pass där två informatorer träffar en grupp unga, gör övningar och informerar om brottsutsattas rättigheter och stödmöjligheter. Det är ett sådant pass Johanna Karlsson och Louise Forsberg håller idag. Passet är resultatet av långt arbete där de testat, skrivit om och slipat. De har arbetat för att göra eleverna delaktiga

och blandar övningar, berättelser och kort information.

En av övningarna startar i berättelsen om Kim som är adopterad från Tanzania och blir kallad för apa av några killar i skolan. Påhoppet sker varje dag och lärare och föräldrar försöker prata med killarna. En dag spottar en av killarna Kim i håret.

Eleverna får sitta i par och diskutera vilka känslor de tror att Kim kan ha. Sedan får de fundera över vad Kims kompis Samira kan göra. Varje hörn i klassrummet representerar olika förslag. De flesta tycker att Samira ska fråga om Kim vill prata med henne eller fråga om Kim vill hitta på något. Hörnet med förslaget att Samira ska fråga om Kim vill prata med en vuxen får däremot inte många besökare.

– Varför är vuxna så bra att prata med? Ingen vuxen har hjälpt mig, säger en kille.

– Vuxna och unga kan tänka väldigt olika, resonerar en annan.

– Vad är skillnaden på att prata med en kompis och med en vuxen? undrar Louise Forsberg.

– En kompis är alltid på min sida, svarar en tjej.

– Även som kompis kan man vända sig till brottsofferjouren, berättar Louise Forsberg.

”Jag tror inte att så många unga känner till det här. De som varit med om något kanske vet vart man ska vända sig.”

Russel Nuruzzanan, elev på Fria gymnasiet, efter Skyddsnäts pass.

Under övningen sant eller falskt får eleverna bland annat gissa om den vanligaste platsen där unga utsätts för brott är skolan och när lagen mot barnaga antogs i Sverige. Rätt svar på det sista påståendet är 1979.

– Det är bra att fortsätta höra av sig trots att kompiserna kanske inte vill hitta på så mycket. Det är värdefullt att man inte ger upp, säger Johanna Karlsson.

Kompisperspektivet lyfts ofta under passet. Som avslutning får eleverna var sitt kort där deras rättigheter står tillsammans med olika kontaktuppgifter. Johanna Karlsson och Louise Forsberg betonar att korten kan vara bra att ha om de själva eller en kompis skulle råka ut för något. Efter passet får projektledarna applåder. Utvärderingar fylls i och eleverna verkar nöjda.

– Jag lärde mig vilka rättigheter man har, säger Andrea Laszlo.

– Det var väldigt bra och lärorikt. Man fick inblick i var man kan få hjälp. Jag kände inte till brottsofferjouren innan, säger Izabela Starzyk.

Russel Nuruzzanan instämmer.

– Jag tror inte att så många unga känner till det här. De som varit med om något kanske vet vart man ska vända sig.

Även Johanna Karlsson och Louise Forsberg känner sig nöjda med passet som nu genomförs av Skyddsnaetsinformatörer på olika orter i hela landet. Övningarna har flutit i varandra och under timmen har många ämnen tagits upp, samtidigt som eleverna kunnat ställa frågor och komma med tankar.

– Vi har fått in allt från polisanmälan, allmänt åtal, hur det kan kännas för den som blivit utsatt till barnkonventionen, viktiga rättigheter och var man kan få stöd, säger Johanna Karlsson.

– Det kan vara mycket att ta in, men har vi väckt reflektion och nya tankar är vi nöjda, säger Louise Forsberg. ■

Att barn och unga ska känna till sina rättigheter är en viktig del i Skyddsnet. Här lyfts fem viktiga rättigheter fram.

Efter passet får alla deltagare fylla i en utvärdering där de ger Skyddsnet betyg från icke godkänt till mycket väl godkänt. En sammanställning visar att projektets 400 första deltagare gav Skyddsnet väl godkänt i snittbetyg.

Ungaboj.se ger stöd på nätet

Nätet är en viktig del av många ungas vardag och därför satsar BOJ, liksom många andra organisationer, på att möta unga där. Men chatten på Ungaboj.se är fortfarande en försöksverksamhet och dess framtid är osäker.

Chatten på Ungaboj.se startade upp för ett år sedan. Under en kväll i veckan finns stödpersoner från BOJ tillgängliga online. Sedan tidigare driver BOJ också Brottsoffersvar på nätet där vuxna och unga kan ställa frågor via e-post. Möjligheten att vara anonym är betydelsefull, berättar Mia Delin, ansvarig för chatten på Ungaboj.se.

– Ofta börjar samtalen på chatten i frågor om rättsprocessen, men sedan kan det komma fram berättelser om allvarliga brott. Jag tror att möjligheten att vara anonym tillräckligt länge för att hinna bygga upp ett förtroende för oss är viktig. När man lärt känna BOJ kan vi sedan slussa vidare till stöd på jourerna.

Chatten är fortfarande en försöksverksamhet och kommer att vara igång till årsskiftet för att sedan utvärderas. För att den ska kunna bli en permanent del av BOJs brottsofferstöd på nätet krävs ökade resurser. Idag saknas ekonomiska medel för samordning och utbildning. Även medel till marknadsföring behövs för att fler unga ska hitta till BOJ.

– BRIS-chatten till exempel har hög belastning jämfört med vår chatt. Det finns ingen anledning att tro att intresset är mindre, utan snarare att vi inte nått ut ordentligt. Vi har specialkompetens kring rättsprocessen, men vi måste synas mer för fler ska få kunskap om vad vi kan erbjuda, säger Mia Delin.

AMANDA SÄFSTRÖM

Jens Malmström,
verksamhetsansvarig,
Killfrågor.se

Killfrågor.se drivs av Män för jämställdhet och har pratkompisar som chattar fyra kvällar i veckan. Det går också att maila till Killfrågor.se och få svar inom en vecka.

– Vi har en bred målgrupp – alla som identifierar sig som killar och är mellan 10 och 18 år. Vi får frågor om allt från kroppen och relationer till mobbning och depression.

Får ni frågor om brottsutsatthet?

– Det är få som hör av sig och självmant berättar att de är utsatta för brott. Ofta berättar de att de mår dåligt för något och berättar vad som hänt. Vi får upplysa dem om att det som de utsatts för är ett brott.

Det kan vara svårt för killar att se sig som offer. Det finns en norm bland killar att man inte ska prata när man mår dåligt, man ska tåla mer och inte känna efter.

Vår målsättning är att alla ska känna sig sedda och hörda. Samtidigt arbetar vi normkritiskt och kan ställa frågor som vänder på perspektiven och skapar nya tankar.

Vilka frågor ställer unga ofta till er?

FOTO: BRIS

Thomas Jonstrand,
projektledare BRIS-
chatten och sakkunnig
unga och internet.

BRIS, Barnens rätt i samhället, vänder sig till barn upp till 18 år. Under 2010 hade Bris 23 000 kontakter på telefon, mail och chatt.

– Vi går ut med att man kan höra av sig till oss om precis vad som helst och så ser det också ut. Vi har samtal om allt från stort till smått, men naturligtvis blir det en slagsida åt problem. Generellt sett är kamrater och skolan de vanligaste ämnena. Många hör också av sig om rädsla, oro, familjekonflikter och mobbning.

Får ni frågor om brottsutsatthet?

– Det får vi, men vår statistik registrerar inte brott i sig, utan olika ämnen som chatt-samtal berör. Av kontakterna under 2010 berörde till exempel ungefär 10 procent fysisk misshandel, 5 procent psykisk misshandel och 6,5 procent sexuella övergrepp.

Vi menar att själva samtalet har ett värde i sig. Att barnet får berätta vad det varit med om och att vi hjälper till att sätta ord på det är viktigt. Samtalen behöver inte vara lösningsfokuserade, även om vi naturligtvis hänvisar till andra instanser som kan hjälpa till.

FOTO: JONAS BORG

Carin Göransson,
samordnare, Tjejjouren.se

Tjejjouren.se samlar landets dryga 60 tjejjourer. På Tjejjouren.se finns en frågelåda där mellan 10-15 frågor om dagen kommer in och besvaras av tjejjourer på lokala tjejjourer. Tjejjouren.se ägs av SKR och Roks.

– Den övervägande delen handlar om kropp och sex. Det kan till exempel vara frågor om vikt, ideal, puberteten och hur man gör när man har sex.

Får ni frågor om brottsutsatthet?

– Det kommer en hel del frågor från personer som varit utsatta för brott fast de själva oftast inte identifierat det så. Deras fråga är inte "hur polisanmäler jag?", utan de berättar om en våldtäkt, sexuella övergrepp eller mobbning. Där är en av tjejjourernas viktigaste funktioner att hjälpa till att sätta ord på det de varit utsatta för. Vi berättar att det är ett brott, att det går att polisanmäla om man vill och att man kan få stöd och hjälp från tjejjourerna att gå till polisen om man vill det.

Tjejjourerna arbetar feministiskt och jobbar övergripande för att förändra strukturellt, men vi möter varje individ som en enskild person. Vårt mål är att de som ställer frågor ska må bättre här och nu, men vi vill också stärka unga tjejers position i samhället. Många av de problem som tjejer har, har en grund i ett ojämnt samhälle eller förstärks av sådana strukturer.

Guidar genom rättsprocessen

Att förstå en rättsprocess kan vara svårt som vuxen. Som barn är det ännu svårare. Hos Barnjuristen sätts barnets rättigheter och delaktighet i främsta rummet. Målet är trygga barn som ges möjlighet att berätta vad de varit med om och förstår vad som händer.

Text: Amanda Säfström

Lokalerna som barn och unga möter i rättsväsendet är ofta sterila. Därför har Charlotte Nordström och Charlotte Frisack Brodin på Barnjuristen i Sollentuna valt att barn- och ungdomsanpassa den miljö de själva kan påverka. De tar inte emot vid skrivbordet, utan i ett samtalsrum med randig fåtölj och en soffa i jeansstyg. På ett soffbord finns godis och dryck framdukat. De har också valt en annan klädkod än den som är bruklig för jurister.

– Vi har aldrig dräkt eller kavaj utom i rätten, men då förklarar vi för vår klient varför vi har det, säger Charlotte Nordström.

Både Charlotte Nordström och Charlotte Frisack Brodin hade långa karriärer som åklagare och domare bakom sig när de bestämde sig för att starta en egen juridisk byrå som riktade sig särskilt till barn och unga upp till 23 år.

– Som ungdomsåklagare mötte jag många unga som inte hade fått information om utredningen, inte förstod vad deras roll var och inte visste vad som skulle hända inne i rättsalen. De var som rädda små fågelungar, säger Charlotte Nordström.

2009 startade de Barnjuristen

och tar idag uppdrag som målsägandebiträde för unga målsägande, särskild företrädare för barn och offentligt biträde för barn i LVU-mål. Parallellt arbetar de med att ta advokatexamen för att i framtiden även kunna åta sig uppdrag som försvarare.

Barnjuristens specialistområden är bemötande och pedagogik. Målet är att barnen de möter ska känna sig trygga och ges bra förutsättningar att berätta vad de varit med om.

– När vi möter unga bokar vi alltid in extra tid för att vi ska hinna gå igenom allt i lugn och ro. Vi lämnar dem inte förrän de har fått svar på sina frågor och är nöjda.

De finns också tillgängliga för sina klienter utanför kontorstid om viktiga frågor skulle dyka upp. Att göra rättsprocessen begriplig är en viktig uppgift eftersom det juridiska språket och ärendegången många gånger kan vara svåra att förstå.

– Det är viktigt att unga förstår beslut, särskilt om det går dem emot, till exempel varför en förundersökning läggs ned. Om ungdomar förstår vad som händer under rättsprocessen har de också

FOTO: PRESSEBILD BARNJURISTEN

Charlotte Nordström och Charlotte Frisack Brodin på Barnjuristen har valt att specialisera sig på bemötande och pedagogik för att kunna möta ungas behov. "Vi vill ge barnen bra förutsättningar att berätta vad de varit med om. Trygga barn ger också bättre barnutredningar", säger Charlotte Nordström.

lättare att återhämta sig och gå vidare. Men förstår man inte är det lätt att känna sig illa behandlad, säger Charlotte Nordström.

– Det har hänt att jag fått förklara det juridiska språket under rättegångar för att min klient ska förstå, men det blir bättre i och med att rättsväsendet fylls på med yngre personer.

Hon tror att mer utbildning behövs inom rättsväsendet för alla som möter barn och unga.

– Att vuxna tar sig tid att förklara är viktigt. Jag har till exempel mött unga som fått frågan om de vill ha ett målsägandebiträde, men tackat nej eftersom de inte fått förklarat för sig vad ett målsägandebiträde gör och att det inte kostar pengar. ■

Har nära samarbete med stödcentrum

■ Barnjuristen har funnits sedan september 2009 och tar uppdrag som målsägandebiträde för unga målsägande, särskild företrädare för barn och offentligt biträde för barn i LVU-mål. ■ Barnjuristen har ett nära samarbete med olika stödcentrum för unga brottsoffer i Stockholmsområdet dit de kan hänvisa unga som behöver behandlande samtal. Byråns målgrupp är barn och unga upp till 23 år, vilket följer stödcentrums åldersindelning. ■ Barnjuristen finns på Facebook och Twitter. Läs mer på www.barnjuristen.se

BOJ i Dalarna för ett tryggare Peace & Love

Till festivalen Peace & Love i Borlänge kommer många unga för att lyssna på musik och leva festivalliv. Men i takt med att festivalen växer ökar också behovet av myndigheter och organisationer som arbetar för besökarnas trygghet. Därför har brottsofferjourerna i Dalarna under flera år funnits med på festivalen.

Text och foto: Amanda Säfström

Peace & Love slår nytt besöksrekord

■ Peace & Love startades i Borlänge 1999 som en två-dagarsfestival. Ursprungstanken var att motverka våld, rasism och främlingsfientlighet i Borlänge och Dalarna. Festivalen har sedan växt och är nu Sveriges största musikfestival. 2011 slog Peace & Love nytt besöksrekord med 50 000 sålda biljetter.

■ Brottsofferjourerna i Dalarna har funnits med på festivalen under flera år. Inom Region Dalarna är också en arbetsgrupp på gång som ska ha hand om olika evenemang som till exempel Dansbandsveckan och Classic Car Week.

Det är en mulen lördagsförmiddag i Borlänge under en av julis första dagar. På festivalen Peace & Loves campingområde sträcker sig den tillfälliga tältstaden så långt ögat når. Här har människor från hela landet samlats för att besöka Sveriges största musikfestival. Malin Almlund och Fredrik Halvarsson från Brottsofferjouren i Borlänge-Gagnef-Säter går en runda på campingområdet. Festivalbesökarna börjar vakna till liv igen efter gårdagen. Många sitter och pratar i tältöppningarna. Vid vägkanten ligger en kille på en uppblåsbar luftmadrass och tittar nyvak upp.

– God morgon, hur är det med dig? frågar Fredrik Halvarsson och får en nick till svar.

Brottsofferjourerna har funnits med på festivalen i flera år. Till sammans med polisen, sjukvården, räddningstjänst, festivalens ordningsvakter och många andra arbetar de för besökarnas säker-

het och trygghet. I takt med att festivalen växer och får fler besökare märker brottsofferjouren också att deras närvaro blir allt mer viktig. Hittills i år har flera fall av miss-handel och våldtäkt på festivalområdet polisanmälts. Ett flertal personer har även omhändertagits för fylleri och polisen har rapporterat många narkotikabrott.

– Vi upplever att behovet är större i år än tidigare. Det beror säkert också på att vi har blivit mer medvetna om hur vi ska jobba på bästa sätt, säger Malin Almlund som är ansvarig samordnare för brottsofferjourernas medverkan.

– Från början var det polisen som frågade om BOJ ville vara med. I år blev vi kontaktade av säkerhetsavdelningen på festivalen. Nu räknar man med att BOJ ska finnas här.

Volontärerna från BOJ arbetar i par och cirkulerar på festivalområdet. De finns på plats från klockan två på eftermiddagen till två på natten. På Malin Almlund och Fredrik Halvarssons promenad genom festivalområdet är det många som tar kontakt. Västarna de har på sig med BOJs logotyp väcker uppmärksamhet.

” Vi upplever att behovet är större i år än tidigare. Det beror säkert också på att vi har blivit mer medvetna om hur vi ska jobba på bästa sätt.

– Kan ni inte simma eller varför har ni livbojar på västarna, undrar någon.

– Vad gör ni? Är ni sjukvårdare eller vakter, frågar en annan.

Malin Almlund och Fredrik Halvarsson förklarar och berättar om vilket stöd brottsofferjouren kan ge.

– När de får veta vad vi gör tycker de flesta att det är bra att vi är här. Vi vandrar runt på området och pratar med dem som vill. Om någon vill prata mer kan vi gå undan och göra det, säger Malin Almlund.

I en idrottshall inne på festivalområdet är sjukstugan inrättad. Här finns socialtjänsten, sjukvården och själavården. Polisen och ordningsvakter kommer och går. Brottsofferjouren har också ett bord med informationsmaterial uppställt.

” När de får veta vad vi gör tycker de flesta att det är bra att vi är här.

Malin Almlund och Fredrik Halvarsson, från Brottsofferjouren i Borlänge-Gagnef-Säter vandrar på festivalområdet. Deras västar är nyinköpta för i år och har gjort det lättare att få kontakt. "Det är bra att det syns direkt vilka vi är", säger Malin Almlund, som samordnar BOJs medverkan.

I en grupp britsar på golvet ligger unga och sover. Andra sitter på stolar i en ring och väntar på att det ska bli deras tur att bli omplåstrade av sjukvårdspersonalen. Någon gråter, en annan skriker att hon inte vill vara här. Då och då kommer nya personer inburna på bårar eller inbäddade av en kompis.

– Många mår psykiskt dåligt. Det kan vara för att de har glömt att ta sina mediciner. Ett stort problem är också att många blir uttorkade eftersom de inte druckit tillräckligt med vatten, trots värme och alkohol, säger Malin Almlund.

En anställd på socialtjänsten frågar om BOJ kommer att finnas på plats under dagen. En tjej som nu sover har utsatts för sexuella övergrepp och vill kanske prata med brottsofferjouren när hon vaknar.

Malin Almlund svarar att de gärna pratar med tjejen om hon vill.

– Vi försöker vara här i sjukstugan ibland, men nästa år skulle vi behöva ha någon som sitter här hela tiden, säger hon.

Även de som vandrar på festivalområdet behöver bli fler för att minska arbetsbördan för varje volontär. I år är fyra av Dalarnas sju brottsofferjourer representerade, brottsofferjourerna i Borlänge-Gagnef-Säter, Leksand-Rättvik, Mora-Orsa-Älvdalen och Ludvika-Smedjebacken, med sammanlagt 25 volontärer. Till nästa år hoppas Malin Almlund att ännu fler vill engagera sig, gärna från brottsofferjourer i hela landet.

– Det är viktigt att vi finns här och det är ett bra sätt att marknadsföra BOJ på. Vi når ut till många unga, säger hon. ■

Peace & Love satsar på att vara mer än en vanlig musikfestival. Under festivaldagarna hålls bland annat debatter, föreläsningar och poesiuppläsningar.

Tälten är tätt uppsatta på Peace & Loves campingområde. 2011 lockade festivalen 50 000 besökare.

Jourerna berättar

Södra Kalmar satsar på unga brottsoffer

Brottsofferjouren i Södra Kalmar län jobbar kontinuerligt med att informera ungdomar. Bland annat besöker jouren skolor och har kontakt med andra aktörer som möter unga.

Vi gör många informationsbesök på våra högstadieskola- och gymnasieskolor, vi marknadsför oss för att värva volontärer och medlemmar på de träffar som anordnats av Linnéuniversitetet. Vi har också blivit intervjuade om vår verksamhet av gymnasieskolornas projektarbetande elever. Via chatten – vilken vi hoppas både förlängs och utökas tidsmässigt – har vi också nått unga och kunnat hjälpa till vid allvarliga brott.

Vi har också tagit fram ett nytt informationsmaterial med hjälp av mediaprogrammet på Lars-Kaggs skolan i Kalmar och affischerat på många skolor. Vi deltog även aktivt i lanseringen av teatergruppen Ung utan Pungs teaterföreläsning "Chilla eller Tjalla", en föreläsning för elever på högstadiet.

En kontakt har också etablerats med Smålandsidrotten och till Kultur- och Fritidsförvaltningen i kommunen. Kontakten med polisens ungdomsgrupp, socialnämnden och ATV arbetar vi mycket på och en träff med de styrande politikerna inom skolvärlden ligger i pipeline.

FOTO: BOJ I SÖDRA KALMAR LÄN

Med hjälp av elever från mediaprogrammet i Kalmar har marknadsföringsmaterial tagits fram.

Mycket av vårt arbete under 2011 har möjliggjorts av en donation från Frimurarorden i Kalmar vilket vi är oerhört tacksamma för.

BRITTA-STINA FALL OCH CAROLINE ÅKESSON

Brottsofferjouren i Södra Kalmar län

BOJ i Västerort 20 år

Den 7 september firade BOJ Västerort 20 år med föreläsningar, mat och mingel på teater Kaskad i Blackeberg. Deltagare och gratulanter bestod av jourens volontärer och medlemmar, samt representanter för socialtjänst, politiker, arbetsförmedling, kyrka, sjukvård med flera. Från Riksförbundet deltog Eva Larsson och Sven-Erik Alhem.

BOJ Västerorts ordförande Marie Widerberg berättade om när jouren startade och om det fantastiska arbete som volontärer och anställda utför idag. Pelle Sandstrak föreläste med mycket humor och allvar om normalitet, beteende och att vara störd+.

Kvällen avslutades med föreläsning och musik med Jim Hultman som berättade om sina egna erfarenheter av att

Föreläsaren Pelle Sandstrak och ordförande Marie Widerberg på Brottsofferjouren i Västerorts 20-årsjubileum.

växa upp med våld och mobbning. Detta ledde till en diskussion bland åhörarna om samhällets ansvar att uppmärksamma utsatta barn.

ANNIKA AF SANDEBERG

Brottsofferjouren i Västerort

BOJ Södra Värmland arbetar med kvalitetssäkring

Brottsofferjouren i Södra Värmland inledde förra våren ett arbete för att kvalitetssäkra verksamheten. När samhället runt omkring oss förändras måste vi också se över och anpassa vår verksamhet till den tid vi lever i.

Det är viktigt att vi ständigt ställer oss frågan hur vi på bästa sätt ska organisera vårt arbete, så att det blir så bra som möjligt för dem vi är till för, nämligen brottsoffer, vittnen och anhöriga. Vårt arbete startades med en utvecklingsdag i mars där vi gemensamt beslutade oss för att ta fram en policy och en handlingsplan där vi tydliggör varandras olika roller och ansvar. Till vår hjälp hade vi Studieförbundet Vuxenskolan och Fredrik Mellqvist, verksamhetsutvecklare på Riksförbundet. Vi hade under en tid känt att det fanns oklarheter kring rollerna och att det då lätt blir att vi har orealistiska förväntningar på varandra och tror att vi alla, oavsett uppdrag, har samma roll. Så är det inte, eftersom styrelsens, de anställdas, stödpersoners och vittnesstödjares uppdrag ser olika ut. Det viktigaste är att vi strävar mot samma mål och att vi har respekt för varandras roller.

I slutet av september hade vi policy och handlingsplan klara för beslut i styrelsen. Innan beslutet hade dokumenten skickats ut på remiss till samtliga stödpersoner och vittnesstödare för synpunkter. Policyn beskriver våra olika roller och ansvar samt hur vi ska arbeta, medan handlingsplanen beskriver hur vi ska nå dit. Bland annat ska vi påbörja ett arbete om vår värdegrund. Det kan tyckas vara en självklarhet att vi alla som finns inom BOJ har samma värdegrund, men oftast visar det sig att det inte alls är helt självklart. I de diskussioner som vi har med "våra" kommuner känner vi att vårt kvalitetsarbete ytterligare har stärkt vårt varumärke.

Om någon är intresserad av vårt arbete kontakta gärna undertecknad.

MONICA EKSTRÖM

Brottsofferjouren i Södra Värmland

Jourerna berättar

BOJ i Sandviken jubilerar

Måndagen den 7 november 2011 firade Brottsofferjouren i Sandviken 20-års jubileum. Jouren höll öppet hus i lokalen på Jansasgatan och bjöd allmänheten på kaffe och smörgåstårter.

När Rikspolisstyrelsen uppmanade polismyndigheterna att verka för att bilda lokala brottsofferjourer gjorde dåvarande polismästaren i Sandviken Jan Sundman slag i saken. Efter många möten med berörda intressenter bildades den 7 november 1991 Brottsofferjouren Västra Gästrikland med Sandviken, Hofors och Ockelbo som upptagningsområde.

Nu firar jouren 20-årsjubileum och har för enkelhetens skull bytt namn till Brottsofferjouren i Sandviken, men har kvar samma upptagningsområde. Ett 40-tal medlemmar finns i föreningen och ungefär tio personer är utbildade som stöd- och vittnespersoner. Ingmarie Olsson är ordförande.

– I Sverige anmäls över 1,3 miljoner brott årligen och i vårt län över 30 000. Vi som jobbar med brottsoffren vet att inte alla som drabbas är i behov av stöd och hjälp men påfallande många upplever det både skrämmande och kränkande att bli utsatta för brott, säger Matts Johansson, informationsansvarig i styrelsen.

Antalet personer som får hjälp brukar ligga runt 500 per år och som i landet i övrigt är de vanligaste brotten misshandel, olaga hot och ofredande. Föreningen utbildar ett tiotal stödpersoner per år. Några av dessa väljer att fortsätta antingen som brottsofferstödare eller som vittnesstöd vid Gävle tingsrätt. Arbetet sker helt på ideell basis och man kan få tag i en stödperson på jourtelefonen 026-259000 mellan kl 08.00 och 20.00 varje dag året runt.

– När det gäller den ekonomiska sidan lever vi helt på bidrag från kommunerna och så ansöker vi hos stiftelser och liknande varje år om bidrag för utbildnings- och utvecklingsverksamheten. Bland annat försöker vi komma ut i skolorna för att informera om vår verksamhet. Vi lever i ett tufft ekonomiskt klimat i konkurrens med alla andra men hittills har vi klarat oss ganska bra, avslutar Matts Johansson.

BROTTSOFFERJOUREN I SANDVIKEN

Under jourens jubileumsfirande fanns många BOJare ute på stan i Växjö

BOJ Växjö firade 20-årsjubileum

Den 17 september firade BOJ i Växjö sitt 20-årsjubileum. Lördagen var fylld med aktiviteter, bland annat fanns många BOJare på stans gator för att dela ut flyers och informera om verksamheten.

Vid lunchtid intervjuade Lisa Syrén, en välkänd och mycket omtyckt radioprofil, Riksförbundets ordförande Sven-Erik Alhem på Speakers Corner. Många av Växjös lördagsshoppare stannade och lyssnade.

På eftermiddagen anordnades ett seminarium lett av en annan radioprofil,

Riksförbundets ordförande Sven-Erik Alhem tillsammans med BOJ i Växjö's ordförande Göran Theodorsson.

Pernilla Eskilsdotter, med representanter för polis, åklagare, tingsrätt, försäkringsbolag och invandrарorganisationer. Temat var att försöka spegla olika aspekter på brottsoffers situation. Ett 80-tal gäster var inbjudna däribland Kjell Nilsson och Birger Gustinger som initierade jouren.

INGEGERD HÄGLUND

Brottsofferjouren i Växjö

BOJ i Trollhättan samarbetar med Volontärcentrum

Brottsofferjouren i Trollhättan-Lilla Edet är nära knuten till Volontärcentrum Högskolan Väst. Volontärcentrum är ett nätverk av frivilliga krafter som sedan några år finns till för att ta vara på det engagemang för medmänsklighet som finns på Högskolan. Volontärcentrum fungerar som en sambandscentral mellan studenter som vill göra något för en medmänniska och de som önskar mer medmänsklighet i sin vardag. Uppdragen utförs inom olika ideella organisationer såsom Brottsofferjouren och Rädda Barnen. Som volontär kan studenterna vara med och göra skillnad. Jouren deltar fortlöpande vid Högskolans volontärdagar, vilket är särskilt aktuellt nu

när jouren ligger i startgroparna för att anordna en stödpersonsutbildning om unga brottsutsatta.

Utbildningen riktar sig till yngre stödpersoner. De studenter som anmäler sitt intresse får en omfattande utbildning, något vettigt att göra och ett bra avstamp för återstoden av sitt liv. Det är angeläget för jourens styrelse att söka nya vägar att fördjupa, utveckla och expandera samarbetet med arbetslivet för utbyte av kunskap och erfarenhet. Det vi erbjuder är ny kunskap och ett lärande för livet.

BENGT LAVERBERG

Brottsofferjouren i Trollhättan-Lilla Edet

Brottsofferjourerna

BROTTSOFFER JOURN. 0200-212019

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour. För postadresser och faxnummer se www.boj.se

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på 0200-21 20 19 och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

För stöd på eget språk ring 08-642 00 44 och välj språk eller skicka e-post till kontakt@boj.se

Riksförbundets kansli når du på 08-644 88 00 eller riks@boj.se

Riksförbundets styrelse nås via styrelsen@boj.se

Läs mer om Brottsofferjourernas Riksförbunds verksamhet på www.boj.se eller på www.ungaboj.se

BLEKINGE LÄN

BLEKINGE

Karlshamn, Karlskrona, Olofstrom, Ronneby, Sölvesborg
Karlskrona: 0455-822 80
Karlshamn: 0454-192 92
Ronneby: 0457-177 74
info@blekinge.boj.se
www.blekinge.boj.se

DALARNAS LÄN

AVESTA-HEDEMORA

0225-77 45 77
070-627 90 17
info@avesta-hmora.boj.se
www.avesta-hmora.boj.se

BORLÄNGE-GAGNEF-SÄTER

0243-143 71
070-625 65 80
info@borlange.boj.se

FALUN

023-255 11
info@falun.boj.se
www.falun.boj.se

LEKSAND-RÄTTVIK

0247-133 21
info@leksand-rattvik.boj.se

LUDVIKA-SMEDJEBACKEN

0240-104 70
info@ludvika.boj.se
www.ludvika.boj.se

MALUNG-VANSBRO

0280-183 57
070-343 12 53
kvinnojourenmalungsalen@live.se

MORA-ORSA-ÄLVDALEN

0250-181 68
070-209 35 42
info@mora.boj.se
www.mora.boj.se

GOTLANDS LÄN

GOTLAND

0498-28 46 46
info@gotland.boj.se

GÄVLEBORGS LÄN

BOLLNÄS-OVANÅKER

0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
www.bollnas.boj.se

GÄSTRIKE VÄSTRA

Hofors, Sandviken, Ockelbo
026-25 90 00
070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

GÄVLE

026-10 55 77
070-570 32 10
info@gavle.boj.se
www.gavle.boj.se

HUDIKSVALL-NORDANSTIG

0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

LJUSDAL

0651-101 01
0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

SÖDERHAMN

0270-101 21
070-526 64 03
boj.soderhamn@telia.com

HALLANDS LÄN

FALKENBERG

0346-587 87

KUNGSBACKA

0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

SÖDRA HALLAND

Halmstad, Hylte, Laholm
035-12 48 24
035-12 48 43
boj.halmstad@telia.com

VARBERG

0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

JÄMTLAND

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund
063-51 24 00
073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
www.jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

HÖGLANDSKOMMUNERNA

Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vetlanda
0381-138 55

JÖNKÖPING

Habo, Jönköping, Mullsjö
036-10 76 40
Vittnesstödssamordnare:
036-15 07 90
info@jonkoping.boj.se
www.jonkoping.boj.se

SMÅLAND WEST

Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
www.smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

OSKARSHAMN-MÖNSTERÅS-HÖGSBY

0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
www.oskarshamn.boj.se

SÖDRA KALMAR LÄN

Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
www.kalmar.boj.se

VIMMERBY-HULTSFRED

Hultsfred, Vimmerby, Västervik
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONBERGS LÄN

SUNNERBO

Ljungby, Markaryd
Ljungby: 0372-145 21
Strömsnäsbruk: 0433-719 25
info@sunnerbo.boj.se
www.sunnerbo.boj.se

VÄXJÖ

Älvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
www.vaxjo.boj.se

ÄLMHULT

0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

ARVIDSJAUR-ÄRJEPLÖG

0960 131 50

BODEN

0921-124 44
info@boden.boj.se
www.boden.boj.se

LULEÅ

0920-104 13
info@lulea.boj.se
www.lulea.boj.se

MALMFÄLTENS

Gällivare, Jokkmokk, Kiruna
0980-150 80
0730-94 79 34
kirunaboj@tele2.se

PITEÅ-ÄLVSBY

0911-181 81

ÖSTRA NORRBOTTEN

Haparanda, Kalix, Pajala, Övertorneå
0978-100 10
boj.ostranorrbotten@telia.com
www.ostranorrbotten@telia.com

SKÅNE LÄN

HELINGSBORG-HÖGANÄS-BJUUV

042-13 37 00
boj.helsingborg@telia.com
www.helsingborg.boj.se

HÄSSLEHOLM-OSBY-PERSTORP

0451-127 17
info@hassleholm.boj.se

LANDSKRONA-SVALÖV

0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

MELLERSTA SKÅNE

Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps
046-32 32 98
info@mskane.boj.se
www.mskane.boj.se

NORDÖSTRA SKÅNE

Bromölla, Kristianstad, Östra Göinge
044-12 17 33
info@noskane.boj.se

BROTTSOFFER- OCH

KVINNOJOURN SÖDERSLÄTT

Svedala, Trelleborg, Vellinge
0410-103 70
Kvinnjour: 0410-477 00
info@trelleborg.boj.se
www.trelleborg.boj.se

BROTTSOFFER- OCH KVINNO-

JOURN SYDÖSTRA SKÅNE

Sjöbo, Skurup, Ystad
0411-783 77
brottsoffer-kvinnojouren@ystad.boj.se
www.jourkompis.net

ÄNGELHOLM

Båstad, Klippan, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga
0431-143 00
info@engelholm.boj.se
www.engelholm.boj.se

Brottsofferjourerna

ÖSTERLEN

Simrishamn, Tomelilla
0417-123 12
info@osterlen.boj.se
www.osterlen.boj.se

STOCKHOLMS LÄN

FARSTA

08-604 19 50
info@farsta.boj.se
www.farsta.boj.se

HANINGE-NYNÄSHAMN

08-777 85 00
info@haninge.boj.se
www.haninge.boj.se

HUDDINGE-BOTKYRKA

08-710 01 02
070-772 01 02
info@h-b.boj.se

NACKA-TYRESÖ-VÄRMDÖ

08-466 91 66
boj.ntv@telia.com

NORRORT

Järfälla, Sigtuna, Sollentuna,
Upplands Väsby, Upplands-Bro
08-591 272 00
070-365 66 06
info@norrtorts.boj.se
www.norrtorts.boj.se

NORRTÄLJE

0176-571 81
info@norrtalje.boj.se

SKÄR HOLMEN

08-708 95 80
skarholmenboj@telia.com

SOLNA-SUNDBYBERG-EKERÖ

08-28 51 30
organisation@solna.boj.se
www.solna.boj.se

SPÅNGA-KISTA

08-36 44 99
info@spanga-kista.boj.se
www.spanga-kista.boj.se

STOCKHOLMS

INNERSTAD-LIDINGÖ

08-612 21 21
info@stockholmsinnerstad-
-lidingo.boj.se

BROTTSOFFER-, KVINNO- OCH TJEJJOUREN SÖDER- TÄLJE-SALEM-NYKVARN

08-550 147 34
070-494 68 75
info@sodertalje.boj.se
www.sodertalje.boj.se

SÖDRA ROSLAGEN

Danderyd, Täby, Vallentuna,
Vaxholm, Österåker
08-768 83 82
0739-39 44 76
info@sodraroslagen.boj.se

VÄSTERORT

08-89 70 00
info@vasterort.boj.se
www.vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

ESKILSTUNA

016-12 62 10
info@eskilstuna.boj.se
www.eskilstuna.boj.se

KATRINEHOLM- FLEN-VINGÅKER

0150-780 17
boj-katrineholm@telia.com
www.katrineholm.boj.se

STRÄNGNÄS

0152-176 00
info@strangnas.boj.se

ÖSTRA SÖRMLAND

Gnesta, Nyköping,
Oxelösund, Trosa
0155-28 62 20
info@o-sormland.boj.se
www.ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

ENKÖPING-HÅBO

0171-262 06, 070-464 78 31
info@enkoping-habo.boj.se
www.enkoping-habo.boj.se

NORDUPPLAND

Tierp, Almkärlaby, Östhammar
Tierp: 0293-712 20
Östhammar: 0173-212 21
boj.norduppland@brevet.se

UPPSALA-KNIVSTA

Kommuner: Knivsta, Uppsala
018-10 65 00
info@upsala.boj.se
www.upsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

VÄSTRA VÄRMLAND

Arvika, Eda, Årjäng
0570-104 54
info@vvarmland.boj.se

NORRA VÄRMLAND

Hagfors, Munkfors,
Sunne, Torsby
0563-514 20, 070-713 06 66
info@n-varmland.boj.se
www.n-varmland.boj.se

SÖDRA VÄRMLAND

Forshaga, Grums, Hammarö,
Karlstad, Kil, Säffle
054-18 28 88
info@sodravarmland.boj.se
www.sodravarmland.boj.se

ÖSTRA VÄRMLAND

Filipstad, Kristinehamn, Storfors
0550-122 20
info@ostravarmland.boj.se
www.ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

DOROTEÅ

0942-100 93

LYCKSELE

Lycksele, Storuman, Sorsele
0730-77 73 03

SKELLEFTEÅ

Malå, Norsjö, Skellefteå
0910-70 18 20
boj.skelleftea@gmail.com

UMEÅ

Bjurholm, Nordmaling,
Robertsfors, Umeå, Vindeln,
Vännäs, Åsele
010-568 23 73
info@umea.boj.se
www.umea.boj.se

VILHELMINA

0940-372 07

VÄSTERNORRLANDS LÄN

HÄRNÖSAND

0611-177 80
info@harnosand.boj.se
www.harnosand.boj.se

KRAMFORS

0612-137 96

SOLLEFTEÅ

0620-170 07
info@solleftea.boj.se
www.solleftea.boj.se

SUNDSVALL-MEDELPADE

Sundsvall, Timrå, Ånge
060-19 22 77
info@sundsvall.boj.se
www.sundsvall.boj.se

ÖRNSKÖLD SVIK

0200-21 20 19
info@ornskoldsvik.boj.se
www.ornskoldsvik.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

HALLSTAHAMMAR- SURAHAMMAR

0220-173 37
info@hallstahammar.boj.se

VÄSTRA MÄLARDALEN

Arboga, Kungsör, Köping
0221-200 91
info@bojvm.se
www.bojvm.se

SALA-HEBY

0224-864 40
info@sala-heby.boj.se
www.sala-heby.boj.se

VÄSTERÅS

Fagersta, Norberg,
Skinskatteberg, Västerås
021-41 32 60
info@vasteras.boj.se
www.vasteras.boj.se
Stödcentrum för Unga
Västerås: 010-567 63 25
stodcentrum@vasteras.
boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

ALE

0303-33 06 44
info@ale.boj.se

ALINGSÅS-LERUM- VÄRGÅRDA-HERRLJUNGA

0322-63 97 97
info@alingsas.boj.se

BORÅS

Bollebygd, Borås, Mark, Sven-
ljunga, Tranemo, Ulricehamn
033-10 11 05
info@boras-sjuharad.boj.se

GÖTEBORG

Göteborg, Partille
031-20 20 20
info@goteborg.boj.se
www.goteborg.boj.se

KUNGÄLV

Kungälv, Orust, Tjörn,
Stenungsund
0303-177 09
info@kungalv.boj.se
www.kungalv.boj.se

MÖLNDAL-HÄRRYDA

031-27 02 21
0708-27 02 08
info@molndal-harryda.boj.se

STRÖMSTAD

0703-31 81 89
info@stromstad.boj.se
www.stromstad.boj.se

TROLLHÄTTAN-LILLA EDET

0520-805 14
070-232 02 54
Vittnesstöd: 073-905 50 85
info@trollhattan.boj.se
www.trollhattan.boj.se

UDDEVALLA-MUNKEDAL- LYSEKIL-SOTENÄS

0522-151 31
Vittnesstöd: 070-240 39 65

VÄNERSBORG-DALS-LÄN

Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda,
Mellerud, Vänersborg, Ämål
0521-147 17
0709-84 55 64
info@vanersborg.boj.se

VÄSTRA SKARABORG

Essunga, Grästorps, Götene,
Lidköping, Skara, Vara
0510-235 88
boj.vskaraborg@telia.com

ÖSTRA SKARABORG

Falköping, Gullspång, Hjo, Karls-
borg, Mariestad, Skövde, Tibro,
Tidaholm, Töreboda
0500-48 75 43
info@ostraskaraborg.boj.se
www.ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

SYDNÄRKE

Askersund, Hallsberg,
Kumla, Laxå
0582-154 24, 070-535 91 44
info@sydnarke.boj.se

BERGSLAGEN

Degerfors, Hällefors, Karlskoga,
Lindesberg, Ljusnarberg, Nora
0586-576 49
info@bergslagen.boj.se
www.bergslagen.boj.se

ÖREBRO-LEKEBERG

019-12 14 44
info@orebro-lekeberg.boj.se
www.orebro.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

LINKÖPING

Kinda, Linköping, Ydre,
Åtvidaberg
013-10 44 00
boj-linkoping@telia.com
www.boj-linkoping.se

MOTALA-VADSTENA

0141-23 44 94
bojmo@telia.com

SYDVÄSTRA ÖSTERGÖTLAND

Boxholm, Mjölby, Ödesög
0142-880 88
info@sv-ostergotland.boj.se

ÖSTRA ÖSTERGÖTLAND

Finspång, Norrköping,
Söderköping, Valdemarsvik
011-10 28 89
boj.norrkoping@telia.com
www.bojost.se

Skrev boken hon saknade

Separation, rättsprocess och vårdnadstvist. När juristen och civilekonomen Helena Berggren polisanmälde sin hotfulla och våldsutövande före detta sambo öppnade sig en ny och snårig värld. Med *Jag längtar någonstans ... men jag vet inte vart* vill hon ge andra den handbok hon själv saknade.

Text: Amanda Säfström

Hösten 2006 polisanmälde Helena Berggren sin före detta sambo för olaga hot och flera andra brott. Sedan började arbetet med att ta sig igenom en snårig rättsprocess och vårdnadstvist där hon saknade tydliga riktlinjer och fick söka många svar själv. Under stödsamtal på Brottsofferjouren i Nacka-Tyresö-Värmdö fick hon idén att skriva den praktiska handbok hon själv hade behövt.

– Jag fick många motstridiga besked beroende på vem jag pratade med och sa till brottsofferjourens verksamhetschef Lennart Ingman "Det måste finnas en handbok". "Nej, det gör det inte", svarade han, "men du kan väl skriva en?".

Det gjorde hon och nu har Helena Berggrens bok *Jag längtar någonstans ... men jag vet inte vart* precis kommit ut. Boken är fylld med tips och råd för den som lever med eller har lämnat en våldsutövande partner. Helena Berggren guidar genom separation, rättegång och vårdnadstvist. Dessutom beskriver hon vanliga reaktioner hos våldsutsatta, barnens situation och vad anhöriga kan göra för att ge stöd. I boken finns även många citat från andra våldsutsatta kvinnor och mammor som Helena Berggren har haft kontakt med.

– Tanken är att boken ska kunna användas av utsatta kvinnor, men också att personer som möter kvinnorna och barnen ska kunna läsa den för att bättre förstå vad de går igenom.

” Vet man vilka rättigheter man har och vilket stöd samhället ska erbjuda, då har man också lättare att efterfråga det.

FOTO: JURE FÖRLAG

"Jag skrev boken för att jag hade behövt den själv och jag hoppas att mina erfarenheter kan hjälpa andra", säger Helena Berggren. Nu har *Jag längtar någonstans ... men jag vet inte vart* kommit ut på Jure Förlag.

Själv är Helena Berggren jurist och civilekonom, men vänder sig mot att det ska behövas en flerårig juristutbildning för att genomgå en rättsprocess. Därför vill hon dela med sig av sina kunskaper till andra för att de ska kunna tillvarata sina rättigheter.

– Är man medveten om hur det borde gå till, vet man också när det blir fel. Och vet man vilka rättigheter man har och vilket stöd samhället ska erbjuda, då har man också lättare att efterfråga det.

För Helena Berggrens egen del var stödet från brottsofferjouren betydelsefullt under de flera år långa processer som följde efter polisanmälan.

– För mig var det av avgörande vikt att jag fick möta männen på brottsofferjouren som så tydligt tog avstånd från min före detta sambos agerande. De fanns med hela vägen och det har varit fantastiskt bra, säger hon.

– Sedan kan jag förstå att många kvinnor inte vill möta män utan hellre vill prata med kvinnor. Olika personer har olika behov, men det är bra att det finns alternativ. ■